

Niegowa, cmentarz epidemiczny, XIX w. (?)

1. Kategoria

Miejsca pamięci, cmentarz epidemiczny

2. Położenie administracyjne

gm. Niegowa, pow. zawierciański, woj. śląskie

3. Współrzędne

50.63063 19.50157

4. Kod w dokumentacji

Niegowa-01-805

5. Data weryfikacji terenowej

13 października 2019 r.

6. Opis

Cmentarz epidemiczny znajduje się około 2 km na południowy wschód od Niegowy, na granicy z Ogorzelnikiem. W miejscu tym zostały prawdopodobnie pochowane ofiary jednej z epidemii chorób zakaźnych z XIX wieku. Lokalna tradycja przywołana przez użytkownika Forum Jurajskiego mówi o epidemii z roku 1710. Według tej samej tradycji zmarli zostali pochowani głowami w dół w celu odczynienia uroku. W miejscu cmentarza stoi obecnie krzyż ze stalowych rur, z ramionami zakończonymi drewnianymi gałkami, z uszkodzoną figurą Jezusa pochodzącą być może z wcześniejszego krzyża.

W kronice parafii Niegowa z lat trzydziestych XX wieku jej autor ksiądz Władysław Borek zanotował: *Po wojnach z XVII wieku: następuje szereg lat 1705-1710 nieurodzajnych i suchych, ludzie z głodu padają na drogach, np. w Ogorzelniku, Łutowcu, Bobolicach. A do tego dołącza się epidemia cholery zwana wówczas „Łożną chorobą”, na którą w ciągu kilku tygodni umiera ponad 100 osób, t.j. dwunasta część ludności. W obawie rozszerzenia się epidemii, umarłych chowają w lasach. Z cmentarzy zachowały się ślady jeszcze: pod Ogorzelnikiem w lesie, przy drodze w Niegowie oraz przy szosie ku Tomiszowicom (wówczas w lesie przy królewskiej drodze lełowskiej), gdzie stoi licha kapliczka na łupku. Miejsca te zwano „zaduszne pole” (Borek s. 45).*

7. Uwagi

8. Źródła i materiały

O cmentarzu na forach internetowych: <http://forumjurajskie.pl/viewtopic.php?f=1&t=5818&start=15> , <http://www.strazniczczasu.pl/viewtopic.php?f=25&t=371&p=482&hilit=ogorzelnik#p482> , dost. 16.11.2020.

Ks. Władysław Borek, *Kronika. Parafia Niegowa w przeszłości r. 1936*, Historie lokalne na Jurze tom III, Kraków 2018.

9. Dodatkowe fotografie obiektu

